Belastingdienst

VERTROUWELIJK

Particulieren
Expertisecentrum
Schenk- en erfbelasting

www.belastingdienst.nl

memo

Advies- en verbeterpunten selectiecombo schenkbelasting
Jaarupdate 2025

Contactpersonen

5.1.2e

5.1.2e

Datum
18 augustus 2025

A) Aanvullende (nieuwe) uitworpredenen

1) 5.1.2d

2) 5.1.2d

3) 5.1.2d

4) 5.1.2d

B) Uitzetten uitworpreden

1) 5.1.2d

5.1.2d

2) 5.1.2d

3) 5.1.2d

4) 5.1.2d

5) 5.1.2d

6) 5.1.2d

7) 5.1.2d

8) 5.1.2d

9) 5.1.2d

10) 5.1.2d

11) 5.1.2d

5.1.2d

12) 5.1.2d

13) 5.1.2d

14) 5.1.2d

15) 5.1.2d

16) 5.1.2d

17) 5.1.2d

18) 5.1.2d

19) 5.1.2d

20) 5.1.2d

21) 5.1.2d

C) Aanpassing selectieregel

1) 5.1.2d

D) Selectieregel voor komende jaren nader onderzoeken

1) 5.1.2d

2) 5.1.2d

3) 5.1.2d

4) 5.1.2d

5) GAB: De aangifte is uitgeworpen omdat een beroep is gedaan op de vrijstelling van een verkrijging door of van een ANBI. Aangegeven is dat sprake is van een relatie met een natuurlijk persoon of na een geautomatiseerde controle is vastgesteld dat het opgegeven RSIN niet in het ANBI-register is opgenomen.
Onderzoeken voor dat in de aangifte alleen een ANBI kan worden aangevinkt indien de ANBI in het ANBI-register staat.

6) 5.1.2d

7) 5.1.2d

5.1.2d

8) 5.1.2d

9) 5.1.2d

10) 5.1.2d

11) 5.1.2d

12 5.1.2d

13) 5.1.2d

14) 5.1.2d

15) 5.1.2d

16) 5.1.2d

17) 5.1.2d

18) 5.1.2d

19) 5.1.2d

20) 5.1.2d

21) 5.1.2d

22) 5.1.2d

23) 5.1.2d

24) 5.1.2d

Belastingdienst

Werkinstructie formulier voormalige ANBI's

Oktober 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Ex-ANBI formulier 4
3. Relevante programma's 11

1. Inleiding

In deze werkinstructie lees je hoe je ermee moet omgaan indien je een formulier 'Opgaaf Vermogen en schenkingen' (ex-ANBI formulier) moet beoordelen. De werkinstructie valt onder het handhavingsplan 'Toezicht op voormalige ANBI's door S&E'.

Doel

Het doel van het handhavingsplan is om vanuit S&E toezicht te houden op voormalige ANBI's. 5.1.2d

5.1.2d

[1] Het ANBI-vermogen is het eigen vermogen van de ANBI op het moment van het intrekken van de ANBI-status.

5.1.2d

2. Ex-ANBI formulier

Hieronder is het ex-ANBI formulier opgenomen. Er wordt puntsgewijs aangegeven welke stappen je kunt ondernemen bij de beoordeling van het formulier.

Belastingdienst

Opgaaf
Vermogen en schenkingen 2024
Voormalige algemeen nut beogende instellingen (ANBI's)

Waarom dit formulier?

Als uw instelling eerder aangewezen was als ANBI en deze aanwijzing op of na 1 januari 2013 is beëindigd, dan moet u bepaalde gegevens over schenkingen en het vermogensverloop van uw instelling aan ons doorgeven. Vul per jaar dat uw ANBI-vermogen € 25.000 of meer bedraagt het formulier in. Als het ANBI vermogen onder de € 25.000 uitkomt, stuurt u het formulier (nog) eenmaal op.

In de toelichting op pagina 5 vindt u wat het ANBI-vermogen inhoudt.

Waarom moet u deze gegevens aan ons doorgeven?
Met de beëindiging van de ANBI-status vervallen bepaalde belastingvoordelen voor uw instelling. Met de gegevens die u over het vermogen en de schenkingen aan ons doorgeeft, kunnen wij controleren of over schenkingen schenkbelasting is betaald. Het kan ook zo zijn dat de schenkingen zijn vrijgesteld.

Denk ook aan aangifte erf- of schenkbelasting
Heeft uw instelling schenkingen of erfenissen ontvangen of gedaan nadat de ANBI-status is beëindigd? Denk er dan aan dat u ook op tijd aangifte erf- of schenkbelasting moet doen. Zo voorkomt u een boete.

Meer informatie
Voor meer informatie kijk op belastingdienst.nl/anbi of in de toelichting op pagina 5 van dit formulier.

Invullen en opsturen
Stuur het ingevulde en ondertekende formulier
vóór 1 september 2025 naar:

Belastingdienst/Kantoor Eindhoven
ANBI-team
Antwoordnummer 70500
5600 TS Eindhoven

Let op!
Is uw instelling in het buitenland gevestigd? Dan hoeft u dit formulier niet in te vullen en op te sturen.

1 Gegevens van de voormalige ANBI

Naam instelling
Adres instelling
RSIN
Naam contactpersoon

Het invullen van een telefoonnummer of e-mailadres is niet verplicht, maar wel handig. Als wij vragen hebben over deze aangifte, mogen wij u dan per e-mail benaderen? Vul dan uw e-mailadres in.

Telefoonnummer contactpersoon
E-mailadres

2 Beëindiging ANBI-status

Wanneer is de ANBI-status van uw instelling beëindigd?
☐ Voor 2024. *Ga verder met vraag 3.*
☐ In 2024. *Ga verder met vraag 5.*

Punt 1) Gegevens van de voormalige ANBI:

- Dit zijn de gegevens van de mogelijke schenker.
- Zoek hier, als het nodig is zelf nog de adresgegevens bij op (bijvoorbeeld als je contact op wil nemen met de ex-ANBI). Deze kan je opzoeken in BVR.
- 5.1.2d
- Let op de datum van binnenkomst. Dit is belangrijk voor een eventuele boete.

Vul hier uw RSIN in

3 Hoogte ANBI-vermogen in 2024

Is het ANBI-vermogen op 1 januari 2024 minder dan € 25.000?

- ☐ Ja. Onderteken het formulier en stuur het terug. *U hoeft vraag 4 t/m 8 niet in te vullen.*
- ☐ Nee. *Ga verder naar vraag 4.*

4 ANBI-vermogen in 2024

In de toelichting op pagina 5 leest u hoe u aan deze bedragen komt.

ANBI-vermogen op 1 januari 2024 €

Uitgaven (inclusief schenkingen) voor de realisatie van de doelstelling van uw instelling €

Beheerkosten € −

Het ANBI-vermogen per 31 december 2024 €

U hoeft vraag 5 en 6 niet in te vullen, ga verder met vraag 7.

5 Beëindiging ANBI-status in 2024

Was het eigen vermogen op het moment waarop uw instelling de ANBI-status verloor minder dan € 25.000?

- ☐ Ja. *Onderteken het formulier bij vraag 9.*
- ☐ Nee. *Ga verder met vraag 6.*

6 ANBI-vermogen in 2024

In de toelichting op pagina 5 leest u hoe u aan deze bedragen komt.

Eigen vermogen van uw instelling op de datum waarop de ANBI-status eindigde €

Uitgaven (inclusief schenkingen) voor de realisatie van de doelstelling van uw instelling €

Beheerkosten € −

Het ANBI-vermogen per 31 december 2024 €

7 Schenkingen

7a Heeft uw instelling in 2024 schenkingen gedaan?

- ☐ Ja. *Ga verder met vraag 7b.*
- ☐ Nee. *Onderteken het formulier bij vraag 9.*

7b Totaalbedrag schenkingen aan ANBI's en SBBI's €

7c Totaalbedrag belastingvrije schenkingen aan andere personen of instellingen €
Het gaat hier om schenkingen lager dan € 2.658 per ontvanger. Tel al deze schenkingen bij elkaar op.

7d Aantal ontvangers. *Het gaat hier om het aantal ontvangers van de schenkingen die u hebt ingevuld bij vraag 7c.*

7e Totaalbedrag andere schenkingen. *Hieronder vallen in ieder geval schenkingen die uitkomen boven de jaarlijkse vrijstelling van € 2.658 per ontvanger.* €

Let op! *Vul bij vraag 8 ook de gegevens in van de ontvangers van de schenkingen.*

Punt 4/6) ANBI vermogen

5.1.2d

Vul hier uw RSIN in

8 Ontvanger(s) andere schenkingen

Vermeld de gegevens van alle personen of instellingen die een schenking hebben ontvangen die u hebt ingevuld bij vraag 7e.
Zijn er meer dan 7 ontvangers? Vermeld hun gegevens dan op een bijlage.

8a Naam ontvanger 1
Adres
Postcode en plaats
Bsn/RSIN/fiscaal (identificatie)nummer
Bedrag schenking € Datum schenking – –

8b Naam ontvanger 2
Adres
Postcode en plaats
Bsn/RSIN/fiscaal (identificatie)nummer
Bedrag schenking € Datum schenking – –

8c Naam ontvanger 3
Adres
Postcode en plaats
Bsn/RSIN/fiscaal (identificatie)nummer
Bedrag schenking € Datum schenking – –

8d Naam ontvanger 4
Adres
Postcode en plaats
Bsn/RSIN/fiscaal (identificatie)nummer
Bedrag schenking € Datum schenking – –

8e Naam ontvanger 5
Adres
Postcode en plaats
Bsn/RSIN/fiscaal (identificatie)nummer
Bedrag schenking € Datum schenking – –

Punt 8) De begiftigden van belaste schenkingen

Belangrijk is om de volgende punten na te gaan:

- Is de schenking belast?
- Betreft het een schenking aan een stichting, dan nagaan of het een ANBI of een kerkelijke instelling is (ga naar www.belastingdienst.nl, vul in het zoekkader in "ANBI opzoeken". Bij de zoekresultaten kun je dan de ANBI-status controleren.
- Zo ja, dan is de schenking onbelast, er hoeft dan geen aangifte voor schenking te worden gedaan.
- Zijn er andere aangiftes gedaan namens de begiftigde in hetzelfde jaar, waarbij de vrijstelling SBBI is toegekend? Dan hoeft er geen aangifte schenkbelasting uitgereikt te worden (of ambtshalve aanslag opgelegd te worden).
- Is er al aangifte van de schenking gedaan in OSA (of voor schenkingen t/m 2016 in GRS-archief)?

5.1.2d

Aangifte schenkbelasting

Als er aangifte gedaan moet worden dan de uitnodiging tot het doen van aangifte versturen aan de schenker (adresgegevens controleren in BVR). De UDA brief staat in GDC. Vul het sjabloon voor het uitnodigen in en stuur dit naar c 5.1.2i

De uitnodigingsbrief wordt dan verstuurd.

Houd bij in een (Excel) lijst ten aanzien van welke begiftigden de schenker is uitgenodigd. 5.1.2d

5.1.2d

Omdat de schenker aangifte schenkbelasting moet doen wordt gebruik gemaakt van een papieren aangifte schenkbelasting.

Toelichting

ANBI-vermogen
We noemen het vermogen waar de informatieplicht over gaat ook wel het ANBI-vermogen. ANBI-vermogen is het eigen vermogen van uw instelling op de datum van beëindiging van de ANBI-status. De informatieplicht geldt voor het verloop van dit vermogen. Om het ANBI-vermogen op de datum van beëindiging van de ANBI-status te bepalen, moet u dus ook weten wat het eigen vermogen is. Daarover leest u meer onder 'eigen vermogen'.

Het kan voorkomen dat een voormalige ANBI een ANBI-vermogen heeft en daarnaast opnieuw eigen vermogen opbouwt in de periode na de beëindiging van de ANBI-status. De informatieplicht geldt niet voor dat eigen vermogen.

Het ANBI-vermogen kan verminderen door uitgaven en kosten die zijn gemaakt voor de doelstelling van de instelling. Hierover leest u meer onder 'beheerkosten' en 'uitgaven voor de realisatie van uw doelstelling'. Als het ANBI-vermogen uiteindelijk € 25.000 of minder bedraagt, dan moet u dit eenmaal aangeven in het formulier. Daarna hoeft u het formulier niet meer op te sturen.

U berekent het (nieuwe) ANBI-vermogen van uw instelling als volgt:
1 *Bij beëindiging voor 2024*: neem het ANBI-vermogen van uw instelling op 1 januari 2024.
Bij beëindiging in 2024: neem het eigen vermogen van uw instelling op het moment dat de ANBI-status is beëindigd.
2 Trek hiervan af: de bedragen die uw instelling heeft uitgegeven aan de realisatie van de doelstelling vanaf het moment dat de ANBI-status is beëindigd. Hieronder vallen ook de schenkingen die uw instelling heeft gedaan in het kader van haar algemeen nuttige doelstelling.
3 Trek van het bedrag van stap 1 ook de beheerkosten af.
4 De uitkomst van deze berekening is het nieuwe ANBI-vermogen.
5 U vult deze bedragen in bij vraag 4 of 6 in het formulier. Op deze wijze kunt u stapsgewijs het nieuwe ANBI-vermogen berekenen.

Eigen vermogen
Eigen vermogen is het saldo van alle bezittingen van de instelling, min de schulden van de instelling. We bedoelen daarmee het vermogen inclusief (stille) reserves. Stille reserves zijn reserves waarvan de omvang en het bestaan niet uit de balans blijken. Ze komen voort uit de onderwaardering van bezittingen of overwaardering van schulden bij bepaalde waarderingsmethoden. Dat betekent dat u het eigen vermogen aangeeft naar de actuele marktwaarde. Voor onroerende zaken mag u de waarde van de WOZ-beschikking hanteren.

Beheerkosten
Met beheerkosten bedoelen wij bijvoorbeeld uitgaven voor vermogensbeheer, administratiekosten, bankkosten en kosten voor een kantoorpand.

Uitgaven voor de realisatie van de doelstelling
Uw instelling is ondanks het verliezen van de ANBI-status alsnog verplicht om volgens de doelstellingen te handelen. De uitgaven ter realisatie van deze doelstelling moet u aangeven. Hieronder vallen ook schenkingen.

Schenkingen
Uw instelling kan een schenking ontvangen of zelf schenken. De schenkingen die uw instelling gedaan heeft en die uitkomen boven de jaarlijkse vrijstelling voor de schenkbelasting moet u aangeven in dit formulier.

Als er sprake is van een belaste schenking dan moet de schenker of de ontvanger aangifte schenkbelasting doen. Er moet dus ook een aangifte schenkbelasting worden gedaan. Dit geldt ook voor schenkingen die uw instelling ontvangt.
Op belastingdienst.nl/schenken vindt u informatie over hoe u aangifte schenkbelasting doet en wanneer deze bij ons binnen moet zijn.

> **Let op!**
> De termijn voor het doen van aangifte schenkbelasting is niet dezelfde als de termijn voor het indienen van dit formulier. Als u niet op tijd aangifte schenkbelasting doet kunnen wij een verzuimboete opleggen. Doe aangifte vóór 1 maart na het jaar van de schenking.

ANBI's en SBBI's
Als uw instelling schenkt aan een ANBI of SBBI dan zijn deze schenkingen meestal vrijgesteld van schenkbelasting. Met het programma 'ANBI opzoeken' op belastingdienst.nl/anbi kunt u nakijken of een instelling een ANBI is. Of de ontvanger een SBBI is, kunt u bij de ontvanger zelf navragen.

> **Let op!**
> Van deze vrijgestelde schenkingen moet in sommige gevallen toch aangifte schenkbelasting worden gedaan.
> Op belastingdienst.nl/goede-doelen leest u hier meer over.

Erfrechtelijke verkrijgingen
Uw instelling kan iets krijgen uit een erfenis. Als de instelling meer erft dan de vrijstelling, moet er aangifte erfbelasting gedaan worden door uw instelling.
Op belastingdienst.nl/erfbelasting leest u meer over hoe u aangifte erfbelasting doet en wanneer deze bij ons binnen moet zijn.

3. Relevante programma's

Onderstaande programma's kunnen worden geraadpleegd bij het behandelen van de ex-ANBI formulieren.

- Klantbeeld: informatie over de stichting / begiftigde
- DMB: dossier m.b.t. de ANBI status
- Inzicht MKB: ex-ANBI formulieren en informatie m.b.t. intrekking ANBI-status
- ANBI status checken: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/aftrek-en-kortingen/content/anbi-status-controleren
- BVR: informatie over de stichting / begiftigde
- OSA: checken of de begiftigden aangifte schenkbelasting hebben ingediend